The background of the slide features a light-colored, marbled paper texture. On the left side, a dark, thin branch extends vertically, with a single, elongated, dried leaf attached. A similar branch and leaf are positioned on the right side, mirroring the one on the left. The overall aesthetic is that of an antique book cover or a historical document.

DE 19E EEUWSE
ROMANTISCHE SALONS
1770-1806

INHOUD

- I. SOCIALE SITUATIE
- II. INVLOED VAN PARIJS OP BERLIJN
- III. VOORLOPERS DUITSE SALONS
- IV. KARAKTER JOODSE SALONS IN BERLIJN
- V. JOODSE SALONNIÈRES IN BERLIJN
- VI. SALON VAN HENRIETTE HERZ
RAHEL VARNHAGEN,
DOROTHEA VEIT-SCHLEGEL

SOCIALE SITUATIE

- 6 STOELN TUSSEN BURGERS EN ADEL
- BURGERS MOCHTEN ALLEEN KIJKEN
NAAR ETEN
- ADEL EN BURGERS MOCHTEN NIET MET ELKAAR
DANSEN
- MANNEN EN VROUWEN APART
- RIJKE JODEN RECHTELOOS OF
'SCHUTZJUDE'

INVLOED VAN PARIJS OP BERLIJN

- PARIJS EN FRANSE CULTUUR WAS VOORBEELD VOOR FREDERICK DE GROTE
- VEEL GEVLUCHTE HUGENOTEN IN BERLIJN
- BEZOEK VAN 'SALONKEIZERINNEN' MADAME DE GENLIS EN MADAME DE STAËL (PUBLICATIE: DE ALLEMAGNE)

VOORLOPERS SALONS

- MANNELIJKE, INTELLECTUELE VERENIGINGEN MET STATUTEN EN BALLOTAGE
- LITERAIRE 'TEETAFELS' EN BURGELIJKE SALON B.V SCHRIJFSTER JOHANNA SCHOPENHAUER
- 'MUSENHOF' IN WEIMAR (ANNA AMALIA)
- FAMILIE VAN HUMBOLDT NODIGDE JOODSE EN FRANSE GASTEN UIT.
- BOEKHANDELAAR NICOLAI ORGANISEERDE ELKE WEEK WETENSCHAPPELIJKE BIJEENKOMSTEN OP UITNODIGING

-
- 'ESTHETISCHE TEE-MIDDAGEN' VAN JOODSE RIJKE DAMES
 - DAVID FRIEDLÄNDER ONTVING VERLICHTE JODEN EN NIET-JODEN
 - RAHEL LEVINS VADER MARKUS ONTVING ZIJN PATIENTEN: BURGERS, FRANSEN, ACTEURS EN ADEL, DIE HIJ DEELS GELD LEENDE
 - FILOSOOF MOSES MENDELSSOHN HAD AANZIEN DUS GEMENGDE GASTEN EN EIGEN DOCHTERS!

JOODSE 'SALONS' IN BERLIJN 1780-1806

- SEMI-OPENBARE CULTUUR : OPEN HUIS, INFORMEEL, ZONDER UITNODIGING
- BURGERS EN ADEL MENGDEN ZICH, MAAR MINDER ADELIJK VAN STIJL DAN PARIJSE SALONS
- DROEG TIJDELIJK BIJ AAN EMANCIPATIE JODEN

-
- BRIEFEN WAREN NEERSLAG
CONVERSATIES, WERDEN GEPUBLICEERD
OF AAN DERDEN DOORGEGEVEN
 - GEEN CENSUUR OP BRIEVEN
 - VEEL SALONNIÈRES WAREN ROMAN-
AUTEURS

GASTEN

- 15 SALONS VAN JOODSE DAMES
- 100 PERSONEN BEZOCHTEN SALONS TUSSEN 1780-1806
- 31 DAARVAN VROUWEN
 - 11 DAARVAN SALONNIÈRES, 20 GASTEN
- 20 DAARVAN JODEN
 - 8 MANNEN, 12 VROUWEN
 - 9 VAN DE 12 SALONNIÈRES JOODS
- 30 DAARVAN VAN ADEL
- 30 BURGELIJKE
 - 22 MANNEN 8 VROUWEN
- BURGERS WAREN PROFESSOR, AMBTENAAR, KOOPMAN OF LANDEIGENAAR

THEMA'S

- WAARHEID, ZIJN, ZIEL DOORGRONDEN, GEVOELENS ANALYSEREN
- LITERATUUR EN THEATER
- MAATSCHAPPIJ-KRITISCH, AANHANGERS VERLICHTING, BEGIN FRANSE REVOLUTIE
- IDEALEN: 'BILDUNG' EN TOLERANTIE

JOODSE SALONNIÈRES- RIJK, RECHTELOOS, ROMANTISCH, REBELS

- GECULTIVEERDE JONGE DOCHTERS VAN RIJKE, RECHTLOZE JODEN
- RIJKE JODEN ONTVINGEN BURGERS EN ADEL
- “LEERDEN” BIJ LITERAIRE AVONDEN VAN ZIJDEHANDELAAR EN VERLICHTE, RELIGIEUZE FILOSOOF MOSES MENDELSSOHN
- EMANCIPEERDEN ZICH VAN FAMILIE EN JODENDOM

BERLIJNSE JOODSE SALONS

- FANNY EN CÄCELIE ITZIG
- SARA ITZIG LEVI
- PHILIPPINE COHEN
- SARA EN MARIANNE MYER
- REBECCA FRIEDLÄNDER
- AMALIA BEER: MUZIKALE SALONS

BERLIJNSE SALONS

ENIGE NIET JOODSE ADELIJKE :

- HERZOGIN VON KURLAND

ENIGE MANNEN:

- ANDREAS REIMER

- VEITEL EPHRAHIM

HENRIETTE HERZ

● ECHTGENOOT DR. MARKUS HERZ GAF
FILOSOFIE LEZINGEN EN
NATUURKUNDIGE EXPERIMENTEN
GASTEN: ZIJN PATIËNTEN (BURGER EN
ADEL) VROUWEN MOCHTEN NIET
DEELNEMEN AAN CONVERSTATIE

● HENRIETTE: LITERAIRE SALONS MET
GASTEN:
WILHELM VON HUMBOLDT, PRINS
LOUIS-FERDINAND, DICHTERS EN
KUNSTENAARS.

-
- ZE SPRAK 9 TALEN
 - GAF HEBREEUWSE LES AAN WILHELM VAN HUMBOLDT (OPRICHTER BERIJNSE UNIVERSITEIT)
 - LUISTERDE EN INSPIREERDE
 - ROMANTISCH VRIENDSCHAPSIDEAAL:
“SITTLICHEN UND GEISTIGEN
HERANBILDUNG.”

○ SCHREEF MEMOIRES

○ NA DE DOOD VAN HAAR MAN HAD ZE NIET MEER GENOEG GELD OM DIT IN OUDE STIJL VOORT TE ZETTEN.

RAHEL VARNHAGEN

- HAAR RIJKE VADER ONTVING GASTEN
- ZE LEIDDE ZICHZELF OP
- LEERDE VIA JOSEPHINE VON PACHTA ZWEEDSE DIPLOMAAT BRINKMANN IN IN EEN KUUROORD KENNEN. HIJ HAALDE VRIENDEN OVER OM HAAR SALON TE BEZOEKEN

-
- SALON OP ZOLDER, JÄGERSTRASSE
 - NA ZELFSTUDIE EN THEATER ONVING ZE GASTEN OM TE DISKUSSIËREN
 - HAAR SALON WAS DE EERSTE VAN EEN ONGETROUWDE VROUW
 - BURGELIJKE GEZELLIGHEID
TEE GESERVEERD DOOR OUDE
DIENSTMEID, DIE MEEPRAATTE!

GASTEN: ZEER GEMENGD, ADELIJK EN
BURGELIJK: PRINS LOUIS-FERDINAND VAN
PREUSSEN EN MINNARES, HENRIETTE
HERZ, WILHELM VON HUMBOLDT,
FILOSOFEN, SCHRIJVERS, DOROTHEA
MENDELSSOHN.

REPUBLIEK VAN DE VRIJE GEEST:

FRANSE VERLICHTINGSIDEALEN EN CULTUS
ROMANTISCHE VRIENDSCHAP,
ONAFHANKELIJKE VROUWBEELD

EINDE: 1806 INTOCHT NAPOLEON,
BEGINNEND NATIONALISME EN ANTI-
SEMITISME, ANTI-FRANSE GEVOELEN

TWEEDE SALON 1819

- RAHEL EN HAAR MAN VARNHAGEN IN FRANZÖSISCHE STRASSE
- GASTEN: KUNSTENAARS EN DENKERS ZOALS BETTINA VON ARNIM, RANKE, HEGEL, HEINRICH HEINE
- POLITIEKE DISCUSSIE, GOETHECULTUS.
- MUZIEK : BEETHOVEN, SCHUMANN, NIEUWE COMPONISTEN ZOALS FANNY EN FELIX MENDELSSOHN, ROSSINI, VON WEBER, PAGANINI

-
- HIELD ZICH NIET AAN REGELS VOOR JOODSE VROUWEN, LEED ONDER JOODSE AFKOMST.
 - “SIE HAT DIE ALTE ZEIT (..) BEGRABEN UND FÜR DIE NEUE HEBAMMENDINESTE GELEISTET” (HEINE)
 - STIMULEERDE KRITISCHE CONVERSATIE EN DIEPER NADENKEN, ZOEKTOCHT NAAR WAARHEID
 - SCHREEF 10.000 BRIEVEN, VOORTZETTING CONVERSATIES IN DE SALON. IDOOL: MME DE SÉVIGNÉ

DOROTHEA VEIT-SCHLEGEL

- DOCHTER VAN MOSES MENSELSSOHN
- BERLIJN: LITERAIRE SALON:
HERZENSBILDUNG
- TUGENDBUND: VRIENDSCHAP TUSSEN
MANNEN EN VROUWEN, BURGERS EN ADEL,
JOOD EN NIET-JOOD
- SCHEIDDE, WOONDE SAMEN MET
SCHLEGEL, CONVERTEERDE TOT
PROTESTANTISME, TOEN KATHOLICISME

A decorative illustration of a leafy branch is positioned on the left side of the slide, extending vertically from the top to the bottom.

● IN JENA: SAMEN MET
BROERS SCHLEGEL,
SCHOONZUS
CAROLINE EN DICHTER
NOVALIS

● IN ROME: EUROPESE
SALON SAMEN MET
HENRIETTE HERZ :
CLERICI, SCHILDERS,
DIPLOMATEN

○ REDIGEERDE EN WERD ZEER GEWAARDEERD
DOOR MANNELIJKE AUTEURS

○ PUBLICEEERDE ROMANS (ANONIEM)

○ ONDER HAAR NAAM: FLORENTIN

EN ZEER SUBJECTIEVE MEMOIRES

EFFECT SALONS

NIET POLITIEK,
JOODSE, SOCIALE EN VROUWELIJKE
EMANCIPATIE

NIEUW ZELF GEKOZEN (SOCIAAL
GEMENGD) MILIEU

LOSKOMEN VAN JOODSE MILIEU:
VEEL SALONNIÈRES BEKEERDEN ZICH

CULTURELE INVLOED

- BRIEFCULTUUR(CORRESPONDENTIE, BRIEFROMAN) WAS SCHRIFTELIJKE EQUIVALENT VAN CONVERSATIES
- EMOTIONELE ONTBOEZEMINGEN EN ZIELSONDERZOEK HAD NEERSLAG IN ROMANTISCHE LITERATUUR.

VRAGEN VOOR PUBLIEK

- KUNNEN VOLGENS U IN ONZE TIJD MINDERHEDEN CENTRUM WORDEN VAN EEN NIEUWE CULTUUR?
- WILLEN VROUWEN OOK NU NOG LUISTERAAR EN STIMULATOREN VAN GESPREKKEN ZIJN?
- VIND U HET PERSOONLIJKE GESPREK IN EEN GROEP NOG RELEVANT IN ONZE TIJD? WAAROM WEL OF NIET?